

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2026 m. kovo 27 d. Nr. 21RE-
(AG-164/05-2026)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Vytauto Kurpuveso (pranešėjas), Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė) ir Ingos Morkvėnienės, sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei, dalyvaujant pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės atstovams (*duomenys neskelbtini*), atsakovo viešosios įstaigos Inovacijų agentūros atstovams Rokui Didžiapetriui, Mantui Česiuliui ir Daliai Dačinskaitei, viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės skundą atsakovei viešajai įstaigai Inovacijų agentūrai dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

UAB X (toliau – ir pareiškėja, Bendrovė) skundu Komisijos prašo: panaikinti VŠĮ Inovacijų agentūros (toliau – ir Agentūra) sprendimą atmesti projekto įgyvendinimo planą (duomenys neskelbtini), įformintą 2026 m. vasario 3 d. Pranešimu apie projekto įgyvendinimo plano (duomenys neskelbtini) atmetimą (toliau – Sprendimas).

Paaikšino, kad 2025 m. spalio 20 d. Bendrovė teikė projekto įgyvendinimo planą (toliau – PĮP, Projektas) pagal interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt patalpintą kvietimą „Pasirenk eksportui“ Nr. 02-121-K (<https://www.esinvesticijos.lt/kvietimai/pasirenk-eksportui>). 2026 m. vasario 3 d. Sprendimu buvo atmestas PĮP ir Projekto (veiklų ir išlaidų) atitikimas kitiems 2022–2030 metų ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-11-04 „Įgyvendinti eksporto konkurencingumo augimą skatinančias priemones“ veiklų „Labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių veiklos tarptautiškumo ir naujų eksporto rinkų identifikavimo veiklų skatinimas (Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas)“ ir „Labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių aukštos pridėtinės vertės ir (arba) gynybos ir saugumo pramonės sektoriaus produktų ir paslaugų sertifikavimo ir pristatymo užsienio rinkose skatinimas (Sostinės regionas)“ projektų finansavimo sąlygų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2025 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. 4-349 (toliau – Aprašas) nustatytiems reikalavimams nebuvo įvertintas.

Sprendimas grindžiamas tuo, kad Projektas neatitinka Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“ (toliau – PAFT) 47.1 papunktyje nustatytų reikalavimų bei PAFT 2 priedo 4.2 papunktyje nustatytų bendrųjų reikalavimų projektams. Paaikškinimai dėl Sprendimo pateikti lentelėje, kurioje nurodoma, jog buvo gauta informacija, kad Bendrovė neatitinka nacionalinio saugumo reikalavimų ir Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2025 m. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – ir Įsakymas) projektui (toliau – ir Projektas-1) buvo atsisakyta skirti subsidiją.

Įsivertinusi PAFT 47.1 papunktyje ir PAFT 2 priedo 4.2 papunktyje nurodytus reikalavimus, pareiškėja priėjo išvados, kad ji šiuos reikalavimus atitinka. Tokio papunkčio, kad įmonei negavus subsidijos kitame projekte, ji nebegali niekada gauti jokio skatinimo, paramos ar finansavimo kitokia forma visai kituose projektuose, kurių konkurso sąlygose, skirtingai nei gynybinės paskirties skatinimo priemonėse, nėra keliamas reikalavimas atitikti nacionalinio saugumo reikalavimui, taip pat nebuvo rasta. Todėl 2026-02-10 Bendrovė Agentūros paprašė paaiškinti Sprendimą, nurodant, kokiomis teisės aktų nuostatomis vadovaujantis buvo atmestas Projektas, o taip pat, ar viename konkurse atsisakius skirti subsidiją, tai užkerta kelią gauti bet koki finansavimą ateityje. Atsakymas šiuo metu dar nėra gautas.

Bendrovė 2026 m. vasario 11 d. Gynybos resursų agentūrai prie Krašto apsaugos ministerijos (toliau – GRA) pateikė prašymą pateikti informaciją apie Bendrovės atitiktį nacionaliniam saugumui, t. y.: nurodyti, ar GRA nustatė, jog Bendrovė neatitinka nacionalinio saugumo reikalavimų; tokiu atveju, jei nustatė, nurodyti tiksliai ir detalai, kokiu pagrindu tai nustatyta ir pateikti visą išsamią ir detalią informaciją, kurios pagrindu priimtas sprendimas dėl neatitikties nacionalinio saugumo reikalavimams. Atsakymas į šį prašymą nėra gautas.

Pareiškėja nesutinka su Sprendimu, nes, pirma, jame nurodytuose PAFT punktuose nėra numatyta, kad pareiškėjas, teikdamas projektą, turi atitikti nacionalinio saugumo reikalavimus, o taip pat, kad praecityje atmetus pareiškėjo projektą, tuo pačiu pagrindu atmetami visi ateityje pareiškėjo teikiami projektai. Tokių reikalavimų / sąlygų pareiškėja nenustatė ir kituose PAFT punktuose. Be to, Sprendime Agentūra išimtinai remiasi Įsakymu, kuriuo buvo atmestas kitas projektas. Nors pareiškėja Įsakymo neskundė, jo palikimas galioti nereiškia, kad remiantis išimtinai šiuo Įsakymu Agentūra turi pakankamą faktinį ir teisinį pagrindą atmesti ir kitus pareiškėjo projektus. Tuo labiau, kad konkurso, dėl kurio buvo teikiamas Projektas-1, tikslas buvo skatinti įmones kurti ir diegti gynybos inovacijas (susijęs su kariuomene), tuo tarpu konkursu, kuriam buvo teikiamas Projektas, buvo siekiama skatinti eksporto plėtrą. Vertinant Projektą-1 buvo taikomi Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2024 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. 4-286 patvirtinto Subsidijų, kuriomis siekiama skatinti įmones kurti ir diegti gynybos inovacijas, skyrimo ir administravimo tvarkos aprašo (toliau – Gynybos subsidijų aprašas) kriterijai ir Projektas-1 buvo atmestas 47.4 ir 17.4 papunkčių pagrindais dėl to, kad jis neatitinka šio aprašo 2 priedo 2.1 papunkčio kriterijaus. Gynybos subsidijų aprašo 47.4 punkte nurodyta, kad pirminio paraiškos vertinimo metu tikrinama, ar pareiškėjas atitinka III skyriuje nustatytus reikalavimus. Pagal Aprašo III skyriaus 17.4 papunktį subsidija nėra skiriama pareiškėjui „dėl kurio Agentūra turi informacijos iš valstybės institucijų dėl neatitikties nacionalinio saugumo reikalavimams“.

Be to, po Projekto-1 atmetimo pareiškėjai buvo skirta ir išmokėta subsidija pagal priemonę „Verslo partnerių paieškos skatinimas tarptautinėse rinkose (MVI)“. Šiuo atveju Agentūra nematė pagrindo atsisakyti skirti subsidiją tuo pagrindu, kad „turi informacijos iš valstybės institucijų dėl neatitikties nacionalinio saugumo reikalavimui“, nes toks reikalavimas nebuvo numatytas nurodytos priemonės konkurso sąlygose (reikalavimuose).

Pagal PAFT 68.1 papunktį projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu administruojančioji institucija įvertina projekto atitiktį projektų bendriesiems atrankos kriterijams (įskaitant projekto atitiktį projektų finansavimo sąlygų apraše, o kai įgyvendinami RPPI projektai, – RPPI ir Gairėse nustatytiems reikalavimams) ir specialiesiems atrankos kriterijams, jei tokie kriterijai buvo nustatyti projektų finansavimo sąlygų apraše, o kai įgyvendinami RPPI projektai, – RPPI. PAFT 70 punktas numato, jeigu projektas neatitinka bent vieno pažangos priemonės apraše, o kai įgyvendinami RPPI projektai, – RPPI ar Gairėse nustatyto reikalavimo, projektų bendrojo ir (arba) specialiojo atrankos kriterijų, administruojančioji institucija priima sprendimą atmesti PIP. Taigi, projekto įgyvendinimo projektas gali būti atmestas tik jeigu jis neatitinka teisės aktuose jam keliamų reikalavimų. Šiuo atveju Projektas buvo atmestas kriterijaus, kuris nenumatytas PAFT, pagrindu, todėl Sprendimas prieštarauja PAFT 68.1 papunkčiui ir PAFT 70 punktui.

Antra, išvadai, t. y. kad Bendrovė neatitinka nacionalinio saugumo reikalavimų, nėra jokio faktinio pagrindo. Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas (toliau – VSD) Bendrovei yra išdavęs Įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančią pažymą, kuri galioja iki 2029 m. balandžio 30 d. Šia pažyma VSD

patvirtina, kad su tiekėju (Bendrove) gali būti sudaryti įslaptinti sandoriai, kurių metu bus susipažįstama su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, tokia informacija bus patikėta, naudojama ar sukuriama. Išduodant pažymą buvo vertinta, ar pareiškėja atitinka Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo (toliau – VTPĮ) reikalavimus. Pagal VTPĮ 36 straipsnio 2 dalį, vertinant tiekėjo atitiktį reikalavimams, keliamiems įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugai, yra tikrinama: 1) įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų įgyvendinimas; 2) tiekėjo darbuotojų, kurie pretenduoja gauti teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, patikimumas. VTPĮ 37 straipsnio 3 dalis numato, kad įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinanti pažyma neišduodama, jeigu patikrinimo metu nustatoma, kad: 1) tiekėjas yra registruotas ne Lietuvos Respublikoje; 2) asmenys, nurodyti šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 3 punkte, neatitinka reikalavimų, keliamų suteikiant teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, ir jų negalima pakeisti kitais asmenimis; 3) tiekėjas nėra įvykdęs įslaptintos informacijos apsaugos užtikrinimo reikalavimų. Taigi, išduodant Pažymą yra tikrinamas tiek tiekėjas (pareiškėja), tiek jo darbuotojai, dirbsiantys su įslaptinta informacija.

Pagrindinis VSD uždavinys yra stiprinti Lietuvos Respublikos nacionalinį saugumą, renkant informaciją apie rizikos veiksnius, pavojus ir grėsmes, pateikiant ją nacionalinį saugumą užtikrinančioms institucijoms. VSD yra civilinė žvalgybos institucija, kuri žvalgybą ir kontržvalgybą vykdo visuomeninėje politinėje, ekonominėje, mokslo, technologijų, informacinės veiklos srityse. Taigi, jei pareiškėja neatitiktų nacionalinio saugumo reikalavimų, akivaizdu, kad VSD tokius duomenis turėtų ir pažyma nebūtų išduota arba būtų panaikinta. Pareiškėja neturi duomenų, kad pažyma būtų panaikinta. Todėl Agentūros gauta informacija apie tariamą pareiškėjos neatitiktį nacionalinio saugumo reikalavimui neturi nei faktinio, nei teisinio pagrindo.

Priimant sprendimą turi būti ne tik nurodomi teisės aktai, kuriais yra remiamasi, bet teisės aktai turi būti nurodomi tinkamai (taikytini konkrečiam teisiniam santykiui). Šiuo atveju Agentūra, nors ir taikė teisės aktus, kurie reglamentuoja teisinį santykį, tačiau rėmėsi teisės akto nuostatomis, kurios nereguliuoja ginčo situacijos, t. y. nenumato, kad projektui yra keliami reikalavimai, susiję su nacionaliniu saugumu, o taip pat, kad pareiškėjui neatitinkant nacionalinio saugumo reikalavimo (su kuo pareiškėja nesutinka), jo Projektas yra atmetamas vien šiuo pagrindu. Sprendimas neatitinka jo turiniam keliamų reikalavimų, kurie numatyti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 straipsnio 5 dalyje ir išplėtoti teismų praktikoje. Sprendimas naikintinas kaip neteisėtas iš esmės, nes savo turiniu prieštarauja aukštesnės galios teisės aktams.

Komisijos posėdyje pareiškėjos atstovai palaikė skundą.

Agentūra atsiliepiame prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Paaikšino, kad 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos administruojančiųjų institucijų ir tarpinės institucijos funkcijų sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 1K 237 „Dėl funkcijų paskirstymo įgyvendinant 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą“, 5.2 papunktyje nustatyta savarankiškoji Agentūros, kaip administruojančiosios institucijos, funkcija – organizuoti ir atlikti projektų atranką, priimti sprendimus dėl projektų įgyvendinimo planų atmetimo, sudaryti projektų sutartis su pareiškėjais, kuriems skirtas finansavimas, konsultuoti pareiškėjus projektų įgyvendinimo planų rengimo ir teikimo administruojančiajai institucijai klausimais (išskyrus atvejus, kai įgyvendinamos finansinės priemonės).

Vadovaujantis PAFT 47 punktu, kiekvienas projektas turi atitikti atrankos kriterijus: PAFT 47.1 papunktyje nurodyta „projektų bendruosius atrankos kriterijus, išdėstytus Taisyklių 2 priede <...>, o PAFT 47.2 papunktyje nurodyta „specialiuosius ir (arba) prioritetinius atrankos kriterijus, jei tokie buvo nustatyti patvirtintame projekto finansavimo sąlygų apraše <...>“. Pagal Aprašą pareiškėjai ir projektai turi atitikti bendruosius projektų atrankos kriterijus, kurių sąrašas ir vertinimo metodika nustatyti PAFT 2 priede ir atitikti Aprašo 12 punkte nustatytus specialiuosius projektų atrankos kriterijus, patvirtintus 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos stebėsenos komiteto 2025 m. birželio 17 d. posėdžio protokoliniu sprendimu Nr. 46P-4 (29). PAFT 2 priede

nustatytas projektų bendrųjų atrankos kriterijų sąrašas ir jų vertinimo metodika. PAFT 2 priedo 4.2 papunktyje nurodyta: *pareiškėjui ir partneriui (-iams) nėra apribojimų gauti finansavimą*. PAFT 48 punktas nurodo, jog: *visą projekto įgyvendinimo laikotarpį projektas turi atitikti projektų bendruosius atrankos kriterijus, išskyrus Taisyklių 2 priede nustatytas išimtis, taip pat projektų finansavimo sąlygų apraše, o kai įgyvendinami RPPI projektai, – RPPI nustatytus projektų specialiuosius ir (arba) prioritetinius atrankos kriterijus, išskyrus projektų finansavimo sąlygų apraše, o kai įgyvendinami RPPI projektai, – RPPI nustatytas išimtis dėl projektų atrankos kriterijų taikymo projektų įgyvendinimo laikotarpiu*. Vadovaujantis PAFT 70 punktu, jeigu projektas neatitinka bent vieno pažangos priemonės apraše nustatyto reikalavimo, projektų bendrojo ir (arba) specialiojo atrankos kriterijų, administruojančioji institucija priima sprendimą atmesti PĮP.

Agentūra PĮP vertino, vadovaudamasi PAFT, Aprašu, vidaus teisės aktais, detalizuojančiais PĮP vertinimo procesą bei įvertino turimą informaciją dėl pareiškėjos neatitikimo nacionalinio saugumo reikalavimams ir priėmė Sprendimą atmesti PĮP kaip neatitinkantį PAFT 47.1 papunktyje nustatytų reikalavimų bei PAFT 2 priedo 4.2 papunktyje nustatytų bendrųjų reikalavimų projektams. Agentūros vertinimu, Sprendimas yra pagrįstas ir motyvuotas, jame išdėstytų argumentų Agentūra nekartoja, tačiau atkreipia dėmesį į svarbiausius šio ginčo aspektus.

PAFT 2 priedo 4.2 kriterijus, kuriame nurodoma, kad pareiškėjui ir partneriui (-iams) nėra apribojimų gauti finansavimą, reiškia ne tik formalų patvirtinimą, jog subjektai nepatenka į draudžiamų ar nepatikimų subjektų sąrašus, bet ir tai, kad nėra teisinių, finansinių ar organizacinių aplinkybių, kurios trukdytų jiems tinkamai įgyvendinti projektą. Vertindama šį kriterijų, Agentūra analizuoja, ar pareiškėja ir partneriai yra finansiškai stabilūs ir mokūs; turi pakankamus administracinius ir žmogiškuosius išteklius; neturi neįvykdytų įsipareigojimų valstybės ar Europos Sąjungos (ES) institucijoms; nėra pripažinti pažeidę finansavimo taisyklių ar padarę rimtų profesinių pažeidimų. Kitaip tariant, kai nustatoma, kad pareiškėjui nėra apribojimų gauti finansavimą, tuo pačiu vertinama ir jo organizacinė bei finansinė geba tinkamai ir laiku įgyvendinti projektą bei užtikrinti projekto rezultatų tęstinumą.

Tokiu vertinimu Agentūra siekia užtikrinti ES finansinių interesų apsaugą, kaip tai apibrėžta 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (toliau – Reglamentas). Šis Reglamentas nustato principus, pagal kuriuos ES lėšos turi būti naudojamos teisėtai, skaidriai, ekonomiškai, efektyviai ir rezultatyviai, taip pat numato pareigą institucijoms imtis priemonių, kad būtų išvengta sukčiavimo, interesų konfliktų ir kitų pažeidimų. Todėl PAFT 2 priedo 4.2 kriterijaus vertinimas yra ne formalumas, o esminė finansavimo skyrimo proceso dalis, užtikrinanti, kad ES biudžeto lėšos būtų patikėtos tik tiems subjektams, kurie yra patikimi, pajėgūs ir atitinka finansinės drausmės reikalavimus. Reglamento 137 straipsnyje nustatyta ankstyvojo nustatymo ir draudimo dalyvauti procedūroje sistema, skirta ES finansinių interesų apsaugai – 1 dalyje įtvirtinta, kad, siekdama apsaugoti ES finansinius interesus, Europos Komisija (EK) sukuria ir administruoja ankstyvojo nustatymo ir draudimo dalyvauti procedūroje sistemą. Ši nuostata tiesiogiai nustato Agentūros pareigą imtis prevencinių priemonių, kad ES biudžeto lėšos būtų apsaugotos nuo rizikingų ar nepatikimų subjektų. To paties straipsnio 1 dalyje taip pat nurodyta, kad tokios sistemos tikslas – sudaryti palankesnes sąlygas tam, kad būtų iš anksto nustatyti 2 dalyje nurodyti subjektai, kurie kelia grėsmę ES finansiniams interesams. Taigi šis straipsnis įtvirtina ne tik galimybę, bet ir pareigą taikyti prevencinį mechanizmą – identifikuoti rizikas, užkirsti kelią netinkamam dalyvavimui finansavimo procedūrose bei taip užtikrinti veiksmingą ES lėšų apsaugą.

Aprašo tikslas yra didinti Lietuvos MVĮ konkurencingumą, eksporto apimtis ir inovatyvių bei gynybos sektoriaus produktų prieinamumą tarptautinėse rinkose, finansuojant parodų, sertifikavimo, rinkodaros ir eksporto plėtros veiklas. Apraše nustatyti rodikliai yra tiesiogiai susieti su investicijas gavusių MVĮ lietuviškos kilmės gynybos ir saugumo pramonės sektoriaus produkcijos eksporto padidėjimu, kuris įvardijamas kaip privalomas stebėsenos rezultato rodiklis, taikomas projektams, vykdančioms gynybos ir saugumo pramonės sektoriaus produkcijos sertifikavimą ir (ar) pristatymą užsienio rinkose. Taip pat pati pareiškėja PĮP nurodo, jog projekto tikslas yra „didinti (*duomenys neskelbtini*) konkurencingumą ir tarptautiškumą, plečiant eksporto apimtis ir užtikrinant tvarų aukštos pridėtinės vertės produktų augimą gynybos ir saugumo technologijų sektoriuje“. Taigi, Aprašas savo

paskirtimi yra orientuotas ne tik į MVĮ tarptautiškumo ir eksporto plėtrą, bet ir tiesiogiai skirtas aukštos pridėtinės vertės bei gynybos ir saugumo pramonės sektoriaus produkcijai, kadangi numato finansavimą veikloms, susijusioms su šių produktų sertifikavimu ir pristatymu užsienio rinkose (Aprašo 5.1.2 papunktis). Be to, Aprašo rodiklių sistema aiškiai patvirtina šią orientaciją: vienas pagrindinių stebėsenos rodiklių yra „Investicijas gavusių MVĮ lietuviškos kilmės gynybos ir saugumo pramonės sektoriaus produkcijos eksporto padidėjimas“ (rodiklis R-05-001-01-11-04-12). Tai reiškia, kad gynybos ir saugumo produkcijos eksporto augimas yra ne tik finansuojamų veiklų sudedamoji dalis, bet ir vienas iš kertinių Aprašo rezultatų rodiklių, tiesiogiai atspindinčių priemonės įgyvendinimo sėkmę.

Agentūros vertinimu, Sprendimas yra argumentuotas ir aiškus. Tai, jog Sprendimas netenkina pareiškėjos lūkesčių, niekaip nesąlygoja, jog pareiškėjos atžvilgiu nebuvo atliekamas geras administravimas, kadangi Sprendimą Agentūra priėmė visapusiškai išnagrinėjusi iš kitų institucijų gautą ir pareiškėjo pateiktą informaciją.

Komisijos posėdyje atsakovės atstovai palaikė atsiliepimo argumentus, prašė skundą atmesti.

Skundas tenkintinas

Remiantis į bylą pateiktais dokumentais nustatyta, kad Bendrovė pagal kvietimą „Pasirenk eksportui“ (<https://www.esinvesticijos.lt/kvietimai/pasirenk-eksportui>) 2025 m. spalio 20 d. pateikė PĮP projekto „(duomenys neskelbtini) Eksporto plėtra“ finansavimui gauti. PĮP nurodoma, kad Projekto veiklos nukreiptos į Bendrovės aukštos pridėtinės vertės produktų – modulinį stebėsenos sistemų ir sensorių – eksporto skatinimą, naujų užsienio rinkų paiešką ir esamų rinkų plėtrą, taip pat įmonės konkurencingumo tarptautiniu mastu didinimą. Projektu siekiama stiprinti įmonės pozicijas JAV, Australijos ir Europos rinkose, pristatant naujus produktus tarptautinėse parodose bei užmezgant bendradarbiavimą su naujais distributoriais. Projekto tikslas – didinti Bendrovės konkurencingumą ir tarptautiškumą, plečiant eksporto apimtį ir užtikrinant tvarų aukštos pridėtinės vertės produktų augimą gynybos ir saugumo technologijų sektoriuje.

Ginčas kyla dėl Sprendimo, kuriuo PĮP atmestas remiantis PAFT 70 punktu, nes neatitinka PAFT 47.1 papunktyje nustatytų reikalavimų bei PAFT 2 priedo 4.2 papunktyje nustatytų bendrųjų reikalavimų projektams. Sprendime paaiškinta, jog vadovaujantis iš valstybinės institucijos gauta informacija pagal Gynybos subsidijų aprašą dėl projekto (duomenys neskelbtini) finansavimo, buvo gauta informacija, kad pareiškėja neatitinka nacionalinio saugumo reikalavimų ir (duomenys neskelbtini) Įsakymu buvo atsisakyta skirti subsidiją. Atsižvelgiant į tai, negali būti skiriamas finansavimas aukštos pridėtinės vertės ir (arba) gynybos ir saugumo pramonės sektoriaus produktų ir paslaugų sertifikavimo ir pristatymo užsienio rinkose skatinimo projektui. Kadangi PĮP atmetamas pareiškėjui neatitikus nustatytų reikalavimų, projekto (veiklų ir išlaidų) atitikimas kitiems PFSA nustatytiems reikalavimams nebuvo įvertintas.

Kartu su Sprendimu pridedamas Agentūros 2025 m. liepos 9 d. pranešimas apie paraiškos atmetimą (kartu su (duomenys neskelbtini) Įsakymu). Nurodoma, jog vadovaujantis Gynybos subsidijų aprašo 59 punktu Ekonomikos ir inovacijų ministerija priėmė sprendimą atsisakyti skirti finansavimą paraiškai dėl projekto (duomenys neskelbtini) finansavimo; jog vadovaujantis Gynybos subsidijų aprašo 17.4 papunkčiu pareiškėjui, dėl kurio IA turi informacijos iš valstybės institucijų (remiantis GRA informacija) dėl neatitikties nacionalinio saugumo reikalavimams, subsidija nėra skiriama.

Pareiškėja skundžia Sprendimą argumentuodama tuo, kad jame nurodytuose PAFT punktuose nėra numatyta, kad pareiškėjas, teikdamas projektą, turi atitikti nacionalinio saugumo reikalavimus, taip pat, kad praeityje atmetus projektą, tuo pačiu pagrindu atmetami ateityje pareiškėjo teikiami projektai (Agentūra remiasi (duomenys neskelbtini) Įsakymu, kuriuo buvo atmestas kitas projektas). Be to, pareiškėjos teigimu, išvadai, kad Bendrovė neatitinka nacionalinio saugumo reikalavimų, nėra jokio pagrindo, nes VSD Bendrovei yra išdavęs Įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančią pažymą, kuri galioja iki 2029 m. balandžio 30 d.

Pareiškėja papildomai pateikė gautą GRA 2026 m. vasario 27 d. atsakymą į Bendrovės paklausimą. Rašte nurodyta, jog GRA nedalyvauja pažangos priemonės „Įgyvendinti eksporto konkurencingumo augimą skatinančias priemones“ kvietimo Nr. 02-121-K „Pasirenk eksportui“ administravimo procesuose ir nevykdė įmonių atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo pagal šį kvietimą. GRA teisės aktų nustatyta tvarka inicijuoja atitikties nacionaliniam saugumui vertinimus dėl Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos (toliau – KAM) lėšomis finansuojamos eksperimentinės plėtros ar inovacinės veiklos. KAM šiuos vertinimus atlieka vadovaudamasi Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 9 straipsnio 4 dalies 10 punkto nuostatomis. KAM nefinansuoja eksperimentinės plėtros ar inovacinės veiklos, jeigu tai prieštarautų nacionalinio saugumo interesams. UAB X atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimas buvo atliktas 2024 m., įgyvendinant KAM finansuotą Gynybos investicijų fondo finansinę priemonę „Milinvest“, pagal finansinės priemonės valdytojo kreipimąsi. Agentūrai buvo teikta informacija apie šio vertinimo rezultatus.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja PAFT ir Aprašas.

PAFT numatyta, kad administruojančioji institucija priima sprendimą atmesti PĮP, jeigu projektas neatitinka bent vieno pažangos priemonės apraše <...> nustatyto reikalavimo, projektų bendrojo ir (arba) specialiojo atrankos kriterijų (70 punktas).

Pagal PAFT 47 punktą, kiekvienas projektas turi atitikti atrankos kriterijus, tame tarpe, projektų bendruosius atrankos kriterijus, išdėstytus Taisyklių 2 priede (47.1 papunktis). Atitinkamai PAFT 2 priede nustatytas projektų bendrųjų atrankos kriterijų sąrašas ir jų vertinimo metodika. Šio priedo 4.2 papunktyje nurodytas bendrasis reikalavimas: pareiškėjui ir partneriui (-iams) nėra apribojimų gauti finansavimą. Šis kriterijus detalizuotas 4.2.1–4.2.6 papunkčiuose, kuriuose nurodoma, jog: pareiškėjui ir partneriui (-iams), kurie yra juridiniai asmenys, nėra iškelta byla dėl bankroto arba jis (jie) nėra likviduojamas (-i), nėra priimtas kreditorių susirinkimo nutarimas bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka; <...> nėra pradėtas ikiteisminis tyrimas <...>; pareiškėjas ir partneris (-iai) galutiniu teismo sprendimu ar galutiniu administraciniu sprendimu nėra pripažinti nevykdančiais pareigų, susijusių su mokesčių ar socialinio draudimo įmokų mokėjimu pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus <...>; pareiškėjas ir partneris (-iai) neturi neišnykusio arba nepanaikinto teistumo arba dėl pareiškėjo ir partnerio (-ių) per pastaruosius 5 metus nebuvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis dėl neteisėtos veiklos, kenkiančios Lietuvos Respublikos ir (arba) Europos Sąjungos finansiniams interesams <...> arba nėra subjektas, kuriam taikomos sankcijos, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje; pareiškėjo ir partnerio (-ių) planuojamos veiklos nėra tokios, kurias vykdant per PAFT 246–247 punktuose nustatytą investicijų tęstinumo laikotarpį būtų nutraukta gamybinė veikla arba ji būtų perkelta už konkretaus ESF investicijų programos regiono ribų, taip pat už Lietuvos ribų; pareiškėjo ir partnerio (-ių) planuojamos veiklos nėra tokios veiklos, kurias vykdant būtų pažeisti investicijų tęstinumo reikalavimai ta apimtimi, kokia nustatyta valstybės pagalbos taisyklėse ir projektų finansavimų sąlygų apraše <...>; per 2 metus iki projekto įgyvendinimo plano pateikimo pareiškėjas ir partneris nėra perkėlę (kaip apibrėžta 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius, su visais pakeitimais 2 straipsnio 61a punkte) projekto įgyvendinimo plane nurodytai veiklai tapačios veiklos arba jos dalies ar panašios veiklos iš kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje esančios įmonės į Lietuvos Respublikoje esančią įmonę, kuriai prašoma suteikti finansavimą, o kai pareiškėjui ar partneriui teikiama regioninė investicinė pagalba pagal Reglamento (ES) Nr. 651/2014 14 straipsnį, papildomai įsipareigoja to nedaryti projekto įgyvendinimo metu bei 2 metus po projekto įgyvendinimo pabaigos, kai įgyvendinami jungtinio projekto projektai, – jungtinio projekto įgyvendinimo metu bei 2 metus po jungtinio projekto įgyvendinimo pabaigos, kaip tai nustatyta Reglamento (ES) Nr. 651/2014 14 straipsnio 16 dalyje. Šiame punkte įmonė suprantama kaip ekonominę veiklą vykdantis subjektas, kad ir koks būtų jo teisinis statusas, t. y. taip, kaip ši sąvoka apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 651/2014 I priedo 1 straipsnyje; pareiškėjui ir partneriui (-iams) nėra taikomas apribojimas (iki 5 metų) neskirti ES finansinės paramos dėl trečiųjų šalių piliečių nelegalaus įdarbinimo <...>.

Kaip matyti iš Sprendimo, Agentūra nenurodė kurio(-ių) konkrečiai PAFT 4.2 punkto papunkčio(-ų) Bendrovė neatitinka. Be to, nei viename iš minėtų kriterijų tiesiogiai nėra nurodoma, jog privaloma nustatyti projekto pareiškėjo (vadovo) atitiktį nacionaliniam saugumui. Tokiu būdu nėra aišku, kokio (ir kodėl) konkretaus privalomo 4.2 punkto papunkčiuose nurodyto reikalavimo Bendrovė neatitinka. Kaip pagrįstai teigiama skunde, Sprendime nurodomose teisės normose nėra įtvirtinta, kad anksčiau pateiktos paraiškos pagal kitą priemonę atmetimas galėtų sąlygoti naujai pateiktos paraiškos atmetimą, tokia norma nesiremiama; be to, 2025 m. spalio 30 d. pateikto PĮP vertinimui nėra taikomi (*duomenys neskelbtini*) Įsakyme nurodyti teisės aktai ir juose numatyti kriterijai (projektų atmetimo pagrindai). Paminėtina, jog Gynybos subsidijų aprašo 17.4 papunktyje buvo konkrečiai įtvirtinta, kad subsidija neskiriama pareiškėjui, dėl kurio Agentūra turi informacijos iš valstybės institucijų dėl neatitikties nacionalinio saugumo reikalavimams. Tuo tarpu, šiuo ginčo atveju aktualiu Aprašu, kuriame reglamentuojami specialūs reikalavimai pagal šią konkrečią priemonę „Įgyvendinti eksporto konkurencingumo augimą skatinančias priemones“, Sprendime nėra remiamasi.

Agentūra atsiliepime nurodo papildomus argumentus, kurių nenurodė Sprendime, remiasi Reglamento nuostatomis, kuriomis Sprendime nesivadovavo. Tačiau toks atsakovo elgesys, kai skundžiamo Sprendimo motyvus išdėsto ne pačiame Sprendime, o jo teisėtumo (pagrįstumo) vertinimo metu nagrinėjant administracinį ginčą, negali turėti reikšmės Sprendimo pagrįstumui.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad administraciniame sprendime, be kita ko, turi būti nurodyta: administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės (5 punktas); administracinio sprendimo motyvai (6 punktas).

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas ne kartą yra išaiškinęs, kad viešojo administravimo subjektas, priėmęs negatyvias pasekmes sukeltantį sprendimą, turi pareigą jį pagrįsti tiek teisiniais, tiek faktiniais argumentais, t. y. nurodyti priežastis, lėmusias neigiamo sprendimo priėmimą (žr. 2015 m. sausio 29 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A-112-858/2015). Konkrečių teisės normų nesusiejimas su objektyviais duomenimis (faktais) pripažintinas esminiu trūkumu, kai toks pažeidimas ne tik paneigia asmens teisę žinoti teisei priešingos veikos ribas, riboja teises į teisminę gynybą, bet ir ginčui persikėlus į teismą atima galimybę pastarajam suprasti bei apsibrėžti bylos nagrinėjimo apimtį, o kartu visapusiškai bei objektyviai išnagrinėti ginčą. Motyvai dėl priimto administracinio akto privalo būti išdėstyti priimtame akte, nes viešojo administravimo subjektui tenkanti pareiga motyvuoti savo priimamus sprendimus negali būti perkelta teisingumą vykdančiai institucijai. Kilus ginčui teisme dėl individualaus administracinio akto, tokį aktą priėmusio viešojo administravimo subjekto (atsakovo) pozicija, kad jis atitinkamu procesiniu būdu (atsiliepime į pareiškėjo skundą, paaaiškinimuose teismo posėdžio metu ir pan.) bando nurodyti tokio akto motyvus, teismui negali būti pagrindas į tai atsižvelgti, nes VAĮ reikalavimai turi išpildyti priimant individualų administracinį aktą. Skundžiamo akto priėmimo motyvų nurodymas teismo proceso metu (jei jie nėra nurodyti priimtame akte) negali būti vertinamas ir neturi įtakos nemotyvuoto akto teisėtumo ir pagrįstumo vertinimui. Priešingu atveju būtų pažeista pareiškėjo teisė į gynybą. Administracinis teismas paprastai negali perimti viešojo administravimo institucijos funkcijų ir, savarankiškai atlikęs administracinę procedūrą, priimti sprendimą, priskirtiną viešojo administravimo institucijos kompetencijai, pagal teismo sprendimo priėmimo metu egzistuojančią situaciją, nes tai galėtų pažeisti konstitucinį valdžių padalijimo principą (žr. 2014 m. kovo 25 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-34/2014; 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A²⁰⁷⁴-146/2016; 2018 m. gegužės 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1065-520/2018; 2022 m. rugpjūčio 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-190-492/2022, kt.).

Įvertinusi išdėstyta, Komisija sprendžia, kad yra pakankamas faktinis bei teisinis pagrindas Sprendimą pripažinti kaip neatitinkantį VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose nustatytų reikalavimų, įpareigojančių sprendimą pagrįsti tinkamais, aiškiais teisiniais ir faktiniais pagrindais bei motyvais. Tai kartu reiškia, jog yra pakankamas pagrindas Sprendimą, kuria PĮP atmetas kaip neatitinkantis PAFT 4.2 reikalavimų, panaikinti. Komisijai priėmus sprendimą panaikinti Sprendimą bei šiam Komisijos sprendimui įsiteisėjus, kyla skundžiamo Sprendimo panaikinimo teisinės pasekmės – atkuriamą buvusi iki ginčijamo Sprendimo priėmimo buvusi padėtis. Atsižvelgiant į tai, atsakovei kyla pareiga teisės aktų nustatyta tvarka atlikti naują PĮP vertinimą ir priimti motyvuotą, teisės aktų

reikalavimus atitinkantį Sprendimą. Komisija pabrėžia, kad Sprendimas naikinamas būtent dėl jo neatitikties VAĮ 10 straipsnio reikalavimams (dėl jo motyvavimo stokos), o tai reiškia, kad Agentūra neprivalo priimti kitokias teises pasekmes sukeliančio Sprendimo (priimti ir vertinti PIP iš esmės).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

panaikinti VšĮ Inovacijų agentūros 2026 m. vasario 3 d. Pranešimą apie projekto įgyvendinimo plano atmetimą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Vytautas Kurpuvesas

Inga Morkvėnienė